

2017-06-22
S2017/03338/FS (delvis)**Socialdepartementet**Centralförbundet för alkohol- och
narkotikaupplysning (CAN)
Box 70412
107 25 Stockholm

Ansökan om medel för tre undersökningar om alkohol, narkotika, dopning och tobak

Regeringens beslut

Regeringen beslutar, i enlighet med ansökan från Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN), att bevilja CAN 3 000 000 kronor för arbetet med det EU-gemensamma projektet The European School Survey Project on alcohol and drugs (ESPAD), genomförande av Monitormätningarnas tobaksdel samt den nationella studien Vanor & konsekvenser vars syfte är att kartlägga förekomst av bruk, missbruk och beroende av alkohol, narkotika, dopning och tobak samt negativa konsekvenser för andra än brukaren. All redovisning ska ske så att könskillnader uppmärksammas.

Medlen får användas under 2017. Medlen ska utbetalas från utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 6:2 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak, samt spel, anslagsposten 9 Övriga åtgärder. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition hos Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska ske senast den 1 december 2017.

CAN ska senast den 31 mars 2018 lämna en slutrapport till Kammarkollegiet. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet i samband med slutrapporten, dock senast den 31 mars 2018. Resultatet av arbetet ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 mars 2018.

Rekvisition, slutrapport, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

För bidraget gäller de villkor som anges i Villkor för bidrag (2014:1), se *bilaga*. Blanketter för bl.a. rekvisition och slutrapportering finns på regeringens webbplats www.regeringen.se/bidragsblanketter

Ärendet

CAN är Sveriges partner i den europeiska skolundersökningen (ESPAD) med 35–40 deltagande länder. Undersökningen samordnas av EU:s narkotikamyndighet European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA). Under 2017 söker CAN medel för att genomföra fördjupade analyser från den senast genomförda datainsamlingen 2015 samt delta i förberedelser för kommande datainsamling 2019 i form av ledamot i projektets styrgrupp.

Sedan 2013 ansvarar CAN för de så kallade Monitormätningarna, vilka pågått kontinuerligt sedan 2000. Syftet med Monitorundersökningen är att på nationell nivå summera den registrerade delen av alkohol- och tobaksanskaffningen med de oregistrerade delarna för att få en bild av den totala anskaffningen och konsumtionen i landet. Detta görs genom att den i Sverige registrerade försäljningen kompletteras med de oregistrerade anskaffningskällorna, såsom t.ex. införsel. Sedan 2016 ansvarar Systembolaget för finansiering av mätningarna. Från 2017 finansierar Systembolaget de delar av mätningarna som avser alkoholdrycker och Socialdepartementet finansierar de delar som rör tobak. Under 2017 ansöker CAN om medel för att finansiera de delar av Monitormätningarna som rör tobak.

Under 2013 genomförde CAN den första studien över förekomst av missbruk och beroende av alkohol, narkotika, dopning och tobak samt negativa konsekvenser för andra än brukaren i den svenska befolkningen.

Under 2017 söker CAN medel för att genomföra en uppföljande studie med syfte att kunna följa förändringar över tid.

På regeringens vägnar

Annika Strandhäll

Elisabet Aldenberg

Kopia till

Statsrådsberedningen
Finansdepartementet/Budgetavdelningen
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Kammarkollegiet
Folkhälsomyndigheten
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Landsting
Systembolaget

Villkor för bidrag

1. Tillämpning

Dessa villkor gäller för bidrag enligt beslut av regeringen eller Regeringskansliet om bidrag till t.ex. föreningar, stiftelser, andra organisationer, kommuner, landsting, regioner eller enskilda för verksamheter eller aktiviteter. Villkoren gäller, om inte annat framgår av beslutet, för bidrag som tas av anslag i statsbudgeten och som inte är författningsreglerade.

Bidragsgivare är regeringen eller Regeringskansliet.

Bidragsmottagare är den som söker eller får bidraget.

Den administrerande myndigheten, främst Kammarkollegiet eller Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), som anges i bidragsbeslutet hanterar administrativa frågor såsom ansökningar, rekvisitioner och återrapporteringar samt betalar ut beviljade bidrag.

2. Budget

Om bidragsgivaren har godkänt en specifik budget som grund för bidraget så ska den budgeten följas. Den extra kostnad som kravet på revisors granskning av bidragsanvändningen medför får ingå i budgeten.

3. Ändamål

Bidraget lämnas för det ändamål som anges i bidragsbeslutet.

4. Rekvisition och utbetalning

Beviljade medel betalas ut efter rekvisition som lämnas till den administrerande myndigheten. Rekvisitionen ska vara undertecknad av en behörig företrädare för bidragsmottagaren och ska ges in i original. Medel rekvireras lämpligen på därför avsedd blankett och rekvisitionen ska innehålla de uppgifter som efterfrågas i blanketten. Den administrerande myndigheten kan komma att begära in dokument som styrker behörigheten för den eller de företrädare som undertecknat rekvisitionen.

Rekvisionen ska lämnas i enlighet med vad som framgår av bidragsbeslutet. Rätten till bidrag förfaller om rekvisition inte getts in inom den tid som anges i beslutet.

Av bidragsbeslutet framgår om delredovisning av verksamheten och ekonomisk delredovisning behöver ges in till den administrerande myndigheten innan ytterligare utbetalning av bidrag görs.

I rekvisitionen ska det anges under vilken period de rekvirerade medlen är avsedda att förbrukas.

5. Åtterrapporering och återbetalning

Bidragsgivaren och den administrerande myndigheten, på uppdrag av bidragsgivaren, har rätt att besöka, revidera eller utvärdera varje verksamhet eller insats som finansierats med medel från bidragsgivaren. Bidragsgivaren och den administrerande myndigheten har också rätt att begära in kopior av räkenskaper och övrigt underlag som rör bidragets användning.

5.1. Delredovisning av verksamheten

Om det i beslutet anges att redovisning av verksamheten ska lämnas även vid annat tillfälle än i slutrapporten, s.k. delredovisning av verksamheten, lämnas den lämpligen på därför avsedd blankett. Redovisningen ska innehålla de uppgifter som efterfrågas i blanketten och lämnas i original till den administrerande myndigheten.

I delredovisningen av verksamheten ska bidragsmottagaren i sak redogöra för den verksamhet som bedrivits med stöd av bidraget. En behörig företrädare för bidragsmottagaren ska skriva under redovisningen. Den administrerande myndigheten kan komma att begära in dokument som styrker behörigheten för den eller de företrädare som undertecknat redovisningen.

Om redovisningen inte inkommer i rätt tid kan bidragsgivaren återkräva bidraget. Om det av bidragsbeslutet framgår att delredovisning av verksamheten ska lämnas i samband med rekvisition så betalas inte bidraget ut om inte redovisningen inkommit och bedömts tillfredsställande.

5.2. Ekonomisk delredovisning

Om det i beslutet anges att ekonomisk redovisning ska lämnas även vid annat tillfälle än i slutrapporten, s.k. ekonomisk delredovisning, lämnas den lämpligen på därför avsedd blankett. Redovisningen ska innehålla de uppgifter som efterfrågas i blanketten och lämnas i original till den administrerande myndigheten.

Bidragsmottagaren ska särredovisa den verksamhet som bidraget avser. I det fall bidragsgivaren i bidragsbeslutet godkänt en angiven budget för verksamheten ska redovisningen ske mot denna budget och eventuella avvikelser ska anges och kommenteras. Redovisningen ska vara undertecknad av en behörig företrädare för bidragsmottagaren. Den administrerande myndigheten kan komma att begära in dokument som styrker behörigheten för den eller de företrädare som undertecknat redovisningen.

Om redovisningen inte inkommer i rätt tid kan bidragsgivaren återkräva bidraget. Om det av bidragsbeslutet framgår att ekonomisk delredovisning ska lämnas i samband med rekvisition så betalas inte bidraget ut om inte redovisningen inkommit och bedömts tillfredsställande.

5.3. Slutrapport

Slutrapport ska lämnas in i original till den administrerande myndigheten enligt vad som framgår av bidragsbeslutet. Slutrapporteringen lämnas lämpligen på därför avsedd blankett och ska innehålla de uppgifter som efterfrågas i blanketten.

Om inte något annat framgår av beslutet ska slutrapporten innehålla en redovisning av verksamheten och en ekonomisk redovisning med intyg från revisor (eller ekonomichef om bidragsmottagaren är en kommun, ett landsting, en region eller en sammanslutning av dessa).

En behörig företrädare för bidragsmottagaren ska skriva under slutrapporten. Den administrerande myndigheten kan komma att begära in dokument som styrker behörigheten för den eller de företrädare som undertecknat slutrapporten.

5.4. Revisorns granskning av den ekonomiska redovisningen

En revisor ska ha granskat den ekonomiska redovisningen, såväl eventuell ekonomisk delredovisning som ekonomisk redovisning i slutrapporten, och redovisat sina iakttagelser i ett intyg som i original bifogas redovisningen. Revisorn får inte vara samma person som undertecknat rekvisition, slutrapport eller annan begärd redovisning.

Om bidragsmottagarens övriga verksamhet revideras av yrkesverksam revisor eller om bidraget uppgår till minst fem prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken (2010:110) ska en yrkesverksam revisor granska redovisningen. Med yrkesverksam revisor menas godkänd eller auktoriserad revisor. En bidragsmottagare vars övriga verksamhet revideras av en yrkesverksam revisor bör anlita den revisorn för revisionen.

Om bidragsmottagarens övriga verksamhet inte revideras av en yrkesverksam revisor och det beviljade bidraget understiger fem prisbasbelopp kan en lekmannarevisor granska redovisningen om det inte finns särskilda skäl för att kräva granskning av en yrkesverksam revisor. Lekmannarevisorn måste vara fristående både i förhållande till bidragsmottagarens ledning och i förhållande till ansvariga medelsförvaltare. En lekmannarevisor får inte heller vara jävig genom något eget ekonomiskt intresse i den stödda verksamheten.

Bidraget får användas för den extra kostnad som kravet på revisors granskning av bidragsanvändningen medför. Bidragsmottagaren ska i sin återrapportering kunna styrka den kostnad revisionen medfört.

För en kommun, ett landsting, en region eller en sammanslutning av dessa gäller att en ekonomichef får intyga redovisningen i stället för en revisor.

Ekonomichefen får inte vara samma person som undertecknat rekvisition, slutrapport eller annan begärd redovisning.

5.5. Återbetalning av outnyttjade medel

Bidragsmottagaren ska utan särskild anmaning betala tillbaka eventuella outnyttjade medel enligt vad som framgår av bidragsbeslutet.

Återbetalning sker till den administrerande myndigheten. Bidragsbeslutets diarienummer ska anges som referens vid återbetalning.

5.6. Förlängning av perioden för medlens användning

Om bidragsmottagaren inte hinner använda medlen inom utsatt tid kan bidragsmottagaren ansöka om förlängning av den tid som bidraget får användas. Ansökan om att förlänga den period inom vilken bidraget får användas ska ges in till den administrerande myndigheten så snart bidragsmottagaren inser att perioden behöver förlängas och senast vid utgången av den period som bidragsbeslutet avser. Bidragsgivaren beslutar om eventuell förlängning.

6. Återkrav

Bidragsgivaren kan besluta att kräva tillbaka hela eller delar av bidraget (återkrav) om inte bidragsmottagaren har fullgjort sina skyldigheter.

6.1. Återkravsgrunder

6.1.1. *Medel har inte använts inom förutsatt tid*

Medel som inte använts inom den period som anges i beslutet kan krävas tillbaka.

6.1.2. *Bidragets andel av totalkostnaden har blivit för stor i proportion till annan finansiering*

Om bidraget ska täcka endast en del av den totala kostnaden för verksamheten och totalkostnaden har blivit mindre än beräknat och bidraget därmed fått täcka en större andel av kostnaderna än vad som angetts i beslutet kan hela eller delar av bidraget krävas tillbaka.

6.1.3. *Bidraget har använts för annat än avsett ändamål*

Medel som har använts för ändamål som inte angetts i beslutet kan krävas tillbaka.

6.1.4. *Bidragsmottagaren har försummat sin återrapporteringskyldighet*

Försummar bidragsmottagaren sin skyldighet att lämna delredovisning av verksamheten, ekonomisk delredovisning eller slutrapport kan bidragsgivaren kräva tillbaka hela eller delar av bidraget.

6.1.5. Bidragsmottagaren har försummat sin återbetalningsskyldighet

Försummar bidragsmottagaren sin skyldighet att återbetala outnyttjade medel kan bidragsgivaren kräva tillbaka hela eller delar av bidraget.

6.1.6. Bidragsmottagaren har lämnat oriktig uppgift

Om bidragsmottagaren genom att lämna en oriktig uppgift eller på något annat sätt har förorsakat att bidrag lämnats felaktigt eller med för högt belopp kan bidragsgivaren kräva tillbaka hela eller delar av bidraget. Detta gäller oavsett om medlen förbrukats eller inte. Har inte bidragsmottagaren insett, och inte heller bort inse, att uppgiften var felaktig ska endast medel som inte använts krävas tillbaka. Om bidragsmottagaren varit omedveten om felaktigheten krävs inte heller medel för att täcka framtida ofrånkomliga kostnader tillbaka.

6.2. Uppskov

Ansökan om uppskov med återkrav lämnas in till den administrerande myndigheten och ska ha kommit in senast den dag då återkrävda medel ska återbetalas. Bidragsgivaren beslutar om uppskov.

6.3. Jämkning

Ansökan om jämkning av återkrav lämnas in till den administrerande myndigheten och ska ha kommit in senast den dag då återkrävda medel ska återbetalas. Bidragsgivaren kan besluta om jämkning av återkravet om övriga intäkter i verksamheten av oförutsedda skäl blivit mindre än planerat och det med hänsyn till omständigheterna är oskäligt att begära återbetalning av hela beloppet.

6.4. Eftergift

Ansökan om eftergift av återkrav lämnas in till den administrerande myndigheten och ska ha kommit in senast den dag då återkrävda medel ska återbetalas. Bidragsgivaren prövar ansökan enligt bestämmelserna om eftergift i förordningen (1993:1138) om hantering av statliga fordringar. Återkravet får efterges om det av någon anledning är uppenbart oskäligt att kräva återbetalning.